

Warszawa, 26 października 2018 r.

Komentarz Związku Przedsiębiorców i Pracodawców ws. uchwalenia przez Sejm RP ustawy wprowadzającej trzeci próg podatkowy w podatku dochodowym i likwidującej podatek liniowy dla działalności gospodarczej oraz ustawy wprowadzającej tzw. exit tax

W dniu 23 października 2018 roku Sejm RP przegłosował rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2860) oraz rządowy projekt ustawy o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (druk nr 2848).

Oba projekty były przedmiotem gruntownej krytyki wielu uczestników przeprowadzonych konsultacji społecznych, w tym również ZPP. Pierwszy z nich zakłada bowiem wprowadzenie do polskiego systemu podatkowego szeregu zmian o charakterze bardzo istotnym dla podmiotów gospodarczych, odnoszących się m.in. do kwestii raportowania o schematach podatkowych, czy też zmian dotyczących klauzuli obejścia prawa podatkowego. Są to działania, które w zamierzeniu ustawodawcy mają uszczelnić system i doprowadzić do zwiększenia dochodów budżetowych, w praktyce jednak mogą być dla podatników niebezpieczne. Ponadto, w ramach projektu, ustawodawca wprowadza tzw. exit tax, zgodnie z którym opodatkowane miałyby zostać dochody z niezrealizowanych zysków. Oznacza to de facto opodatkowanie przeniesienia składnika majątku poza terytorium Polski, w wyniku którego Rzeczpospolita traci w całości albo w części prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia tego składnika, a także zmiana rezydencji podatkowej, w wyniku której Polska traci w całości albo w części prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia składnika majątku będącego własnością podatnika, w związku z przeniesieniem jego miejsca zamieszkania do innego państwa.

Jest to rozwiązanie wynikające poniekąd z dyrektywy ATAD – jednak polski ustawodawca zdecydował się implementować przepisy w sposób zastrzony względem minimalnych wymagań ustanowionych w dyrektywie, obejmując podatkiem również osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej.

Warto zaznaczyć, że przyjęty projekt został wyodrębniony z projektu większego, który był uprzednio przedmiotem konsultacji społecznych i zawierał szereg innych rozwiązań, obejmujących m.in. preferencyjne

opodatkowanie dochodów z praw własności intelektualnej, czy też zmianę zasad podatkowego rozliczania kosztów rat leasingowych. W toku konsultacji społecznych, ZPP złożył krytyczne stanowisko do projektu zwracając uwagę na część niekorzystnych rozwiązań, a także poddając krytyce fakt, że dyrektywę ATAD polski ustawodawca zdecydował się implementować w pośpiechu czyniącym proces konsultacji w zasadzie iluzorycznym (zaledwie dwa tygodnie na zgłoszenie uwag do bardzo obszernego projektu, przy jednoczesnym konsultowaniu nowej Ordynacji podatkowej), mimo że czas na transpozycję mija dopiero z końcem 2019 roku. Nasze stanowisko w powyższym zakresie pozostaje niezmiennie – wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec wprowadzania nowych rozwiązań podatkowych, tak głęboko ingerujących w interesy podatników, w tak krótkim czasie, bez uwzględnienia uwag złożonych w toku konsultacji społecznych, a także bez dogłębnej analizy i dyskusji nad orzecznictwem TSUE odnoszącym się do koncepcji exit tax oraz jego wpływem na ostateczny kształt polskiej regulacji.

Podczas tej samej sesji plenarnej uchwalono ponadto również drugi projekt ustawy – o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Fundusz ten miałby być finansowany ze składek obciążających wynagrodzenia pracowników oraz nowego podatku o stawce 4 proc., którego podatnikami będą osoby osiągające roczne dochody na poziomie miliona złotych. Warte zauważenia, że wysokość wspomnianej składki nie została w ustawie podana – ma być na bieżąco określana w ustawie budżetowej. W rzeczywistości zatem, polski ustawodawca, pod pretekstem stworzenia Funduszu (w dużej mierze pokrywającego się kompetencyjnie z już istniejącym PFRON), zdecydował się na zwiększenie pozapłacowych kosztów pracy (co gorsza – w wysokości nie określonej na stałe w ustawie), a także likwidację liniowego podatku dochodowego od działalności gospodarczej i wprowadzenie do skali podatkowej trzeciego progu w wysokości miliona złotych. ZPP już kilkakrotnie zdecydowanie krytykował ten pomysł, wskazując na jego antyrozwojowy charakter, a także niebezpieczeństwo wprowadzenia dalej idących zmian w przyszłości, zmierzających w kierunku stworzenia w Polsce progresywnego systemu opodatkowania dochodów.

Reasumując, 23 października polski Sejm uchwalił dwa projekty ustaw wprowadzające istotne, niekorzystne dla podatników zmiany. Jak wynika z informacji dotyczącej głosowań, niestety niewielu posłów sprzeciwiło się tym inicjatywom, co pozostawiamy do rozważenia w kontekście zbliżających się wyborów parlamentarnych.